

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Instruks 10

Stivelseskartofler

**Instruks for gennemførsel af kontrolbesøg hos
ansøgere med stivelseskartofler 2025**

Maj 2025, version 3

Dokumentinfo:

Dokumenttype:	Instruks, kontrolinstruks
Klassifikation:	Arbejdsbrug
Dataejer:	HENVOR
Forfatter:	JAROMA
Godkender(e):	KAKJ
Ikrafttrædelsesdato:	13-06-2025
Dato for næste revision:	01-03-2026

Revisionshistorik:

Dato	Noter	Forfatter(e)	Godkendelse
01-04-2025	Instruks i høring ved ordningsgrupper	JAROMA	KAKJ
20-05-2025	Instruks til godkendelse ved Team Kontrol og Support	JAROMA	KAKJ
22-05-2025	Instruks godkendt ved Team Kontrol og Support	JAROMA	KAKJ
26-05-2025	Instruks Version 2 godkendt ved Team Kontrol og Support	JAROMA	KAKJ
10-06-2025	Instruks Version 3 godkendt ved Team Kontrol og Support	JAROMA	KAKJ

Redaktion: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Tekst: Team Kontrol & Support, Regional Kontrol

Foto: Frederik Gasmann - stivelseskartoffelsort *Eurotonda*

ISBN: 978-87-85306-83-8

Workzone nr.: 25-13-000003

Indhold

1.	NYT SIDEN 2024.....	4
2.	INDLEDNING.....	4
3.	MANGLER I ANSØGNINGEN	4
3.1	Svig og omgåelse.....	4
3.2	Rådighed	5
3.3	Mindste areal for marker	5
4.	IKKE-TILSKUDSBERETTIGEDE AREALER	5
5.	TILSKUDSBERETTIGET AREAL	5
6.	KONTROLLEN	6
6.1	Gennemførsel af kontrolbesøg	6
6.2	Afrapportering	6
7.	PLANTEDÆKKE	6
8.	SAMMENHÆNG TIL ANDRE ORDNINGER	7
9.	RETSGRUNDLAG.....	8
9.1	EU-regler	8
9.2	Danske regler	8
	BILAG 1 – LISTE OVER GODKENDTE STIVELSESKARTOFFELSORTER (POSITIVLISTEN)	
		9

1. Nyt siden 2024

Instruksen er blevet præciseret, så det tydeligere fremgår, hvordan kontrollen skal udføres, hvordan den skal afrapporteres og hvilke oplysninger, der skal indsamles og dokumenteres.

Nyt i version 2

Tekst i afsnit 5 er blevet opdateret. Der var angivet en forkert observation, som skulle bruges, hvis der var en anden afgrøde end stivelseskartofler på arealet.

Nyt i version 3

Afsnit 6 om kontrollen er opdateret. Der er ikke længere krav om at køre dobbeltkontrol, hvis kontrolløren har kompetencerne til at identificere stivelseskartoffelsorter, samt skelne disse fra andre kartoffelsorter.

Afsnit 7 om plantedække er opdateret. Kontrolløren som kører sagen, hvis de er oplært i at kunne tage knoldprøver, må tage knoldprøver, hvis der konstateres et behov for dette.

2. Indledning

Kontrolårsag æ

Formålet med tilskudsordningen er at sikre en fortsat rentabilitet og konkurrencedygtighed i stivelseskartoffelsektoren i perioden 2023-2027. Dette er for at afbøde det fald i tilskud, som stivelseskartoffelsektoren lider, i forbindelse med betalingsrettighedernes afskaffelse i den nyeste reform.

Ordningen kan søges af alle aktive landbrugere, der har omdriftsarealer med stivelseskartofler, hvortil der samtidigt søges om grundbetaling. De arealer, der er søgt tilskud til, skal være tilplantet med stivelseskartofler, anmeldt med afgrødekode 151 og bestå af én eller flere af de stivelseskartoffelsorter, der fremgår af positivlisten i Bilag 1. Det er dog også muligt, at tilplante med andre sorter, som er egnet til produktion af stivelseskartofler, såfremt der foreligger en leveringskontrakt med en kartoffelmelsfabrik for ansøgningsåret.

Ordningen kontrolleres i den satellitbaserede kontrol. Der er dog enkelte ikke-monitorerbare tilskudsbetingelser, eksempelvis tilskudsberettigede stivelseskartoffelsorter, som skal kontrolleres ved kontrolbesøg.

Deadline for kontrol af stivelseskartofler er den 25. juli.

3. Mangler i ansøgningen

3.1 Svig og omgåelse

I forbindelse med kontrolbesøg kan du støde på ting eller forhold, der tyder på, at en ansøger bevidst forsøger at få udbetalt tilskud, ansøger ikke er berettiget til.

Det er vigtigt at registrere mistanke om svig eller omgåelse, så der kan følges op på mistanken ved en særskilt undersøgelse. Læs mere om svig og omgåelse i Instruks 1 afsnit 2.10.

Du må ikke oplyse ansøger om, at der er mistanke om svig.

3.2 Rådighed

Som udgangspunkt bliver rådighed kontrolleret administrativt. Du skal kontrollere for rådighed, hvis det fremgår af kontrolgrundlaget, eller hvis der opstår tvivl om rådigheden i forbindelse med kontrollen. Se Instruks 2 kapitel 7.

3.3 Mindste areal for marker

Et landbrugsareal skal som hovedregel være mindst 0,03 ha for at være tilskudsberettiget til stivelseskartofler. Se mere vedrørende kontrol af mindste arealer i Instruks 2 kapitel 5.

4. Ikke-tilskudsberettigede arealer

Der er en række elementer og arealer, der ikke lever op til definitionerne af tilskudsberettigede arealer. De er derved ikke berettigede til grundbetaling eller bio-ordninger.

Konstaterer du følgende, kan der være tale om ikke-tilskudsberettigede arealer afhængigt af de nærmere omstændigheder:

- Menneskeskabte konstruktioner
- Arealer anvendt til anden aktivitet end landbrug, herunder opbevaring
- Ikke-tilskudsberettigede afgrøder og manglende plantedække
- Arealer under vand eller med vandforekomster
- Træer og skov
- Naturarealer uden landbrugsaktivitet
- Eksproprierede arealer

Listen er ikke udtømmende, og der kan være undtagelser. Læs mere i Instruks 2 kapitel 3 for en uddybende beskrivelse samt om kontrol af ikke-tilskudsberettigede arealer.

5. Tilskudsberettiget areal

Det er ikke muligt at få tilskud til stivelseskartofler på arealer, der i IMK er registreret som ikke-produktive arealer, det vil sige brak, blomsterbrak, bestøverbrak, 3-meters bræmmer, småbiotoper, markkrat, GLM-søer, GLM-fortidsminder samt deres tilhørende bræmmer.

Det tilskudsberettigede areal er beregnet i Fællesskemaet ud fra ansøgers oplysninger og vil fremgå af kontrolgrundlaget. Kontrollen af det tilskudsberettigede areal indebærer at kontrollere, om der er andre ikke-tilskudsberettigede arealer på marken end dem, der på forhånd er indtegnet i IMK. Vær dog opmærksom på, at sådanne arealer normalt fortsat vil være tilskudsberettigede til grundbetaling.

Det er vigtigt at bemærke, at forageren i hver ende af marken, der fungerer som vendeareal, normalt ikke er tilplantet med kartofler. Dette areal er tilskudsberettiget, da det betegnes som arbejdsareal.

Hvis du konstaterer arealer med en anden afgrøde end stivelseskartofler på mindst 0,01 ha, med undtagelse af arbejdsarealer, skal du bruge observation 17.1.1 Der er ikke kartofler på arealet, som beskrevet i afsnit 7 "Plantedække, og ændre afgrødekoden på det pågældende areal. Skulle du konstatere end anden sort af kartofler end stivelseskartofler, skal du i stedet bruge observation 17.1.2 Ikke godkendt sort, og følge den tidligere beskrevne fremgangsmåde. Se mere i Instruks 2 kapitel 4 om at ændre afgrødekode.

6. Kontrollen

6.1 Gennemførsel af kontrolbesøg

Kontrollen af stivelseskartofler skal gennemføres i blomstringsperioden, da det på dette tidspunkt er muligt at skelne imellem de forskellige kartoffelsorter uden at grave kartoflerne op. Det vil typisk være i juli måned.

Kontrollerne skal enten gennemføres af/som:

- en arealkontrollør, som har kompetencerne til at kunne identificere de godkendte stivelseskartoffelsorter (jævnfør bilag 1) og som kan skelne dem fra andre kartoffelsorter
- en dobbeltbemandet kontrol mellem en arealkontrollør og en udpeget kartoffelkontrollør (f.eks. i forbindelse med udtagelse af knoldprøver).

Den fysiske kontrol gennemføres ved at gennemgå arealet med stivelseskartofler herunder forager/foragre. Arbejdsarealer, gange og ubefæstede kørespor uden beplantning kan medregnes i det tilskudsberettigede areal med stivelseskartofler under forudsætning af, at der er udført en landbrugsaktivitet. Ansøger kan ikke anvise andre arealer med stivelseskartofler end de ansøgte, hvis der er marker der helt eller delvist underkendes.

Hvis relevant, skal arealkontrolløren gøre ansøger opmærksom på, at der kommer en kartoffelkontrollør på et senere tidspunkt. Spørg gerne ansøger om vedkommende vil kontaktes af kartoffelkontrolløren eller ej.

6.2 Afrapportering

Du skal udfylde fanen "Besøgsdata" i kontrolopgaven med startdato, som du plejer. Det vil sige med dato og tidspunkt for start af kontrolbesøget. Slutdatoen skal udfyldes med den seneste besigtigelsesdato. Det vil sige den dag, du besigtiger de sidste marker på arealkontrollen, eller den dag, hvor kartoffelkontrolløren besigtiger marker med stivelseskartofler, alt efter hvilken forekommer sidst.

Du skal desuden udfylde feltet "Dobbeltbemandet kontrol" med initialerne på den kartoffelkontrollør, som har kontrolleret marker med stivelseskartofler.

Du skal ændre besigtigelseskvitteringerne på markerne med stivelseskartofler til den seneste besigtigelsesdato, når kontrollen er afsluttet. I bemærkningsfeltet til besigtigelseskvitteringen skriver du, at marken også er besigtiget den dato, du udførte arealkontrollen.

7. Plantedække

Ansøger skal have tilplantet sine arealer, hvortil der søges tilskud til stivelseskartofler, med én eller flere af de stivelseskartoffelsorter, der fremgår af positivlisten i Bilag 1. Alternativt kan andre sorter plantes, hvis det er aftalt via leveringskontrakt med aftager.

Hvis du på kontrollen konstaterer arealer ned til 0,01 ha, som er tilplantet med kartofler, men hvor sorten ikke er tilskudsberettiget til stivelseskartofler, skal du underkende arealet med følgende observation i IMK:

- Ikke godkendt sort (17.1.2)

Herudover skal du ændre afgrødekoden til den konstaterede, for eksempel spise- eller læggekartofler. Se mere i Instruks 2 kapitel 4.

Hvis du på kontrollen konstaterer arealer ned til 0,01 ha, som ikke er tilplantet med kartofler, med undtagelse af arbejdsarealer, skal du underkende arealet med følgende observation i IMK:

- Der er ikke kartofler på arealet (17.1.1)

Herudover skal du ændre afgrødekoden til den konstaterede, for eksempel græs. Se mere i Instruks 2 kapitel 4.

Konstaterer du på kontrollen, at et areal ned til 0,01 ha muligvis ikke er tilplantet med godkendte stivelseskartoffelsorter, skal du tale med ansøger om, hvorvidt ansøger har indsendt leveringskontrakt på den pågældende kartoffelsort. Orientér dig i billedkataloget til bestemmelse af stivelseskartoffelsorter på Arealkontrolportalen.

Hvis det stadig ikke er muligt at identificere sorten, skal en kontrollør, der har været på kursus i kartofler og knoldprøvetagning, udtage knoldprøver fra marken. Knoldprøverne skal sendes til genetisk analyse på et godkendt laboratorium for endelig bestemmelse af sorten. Kontakt Vagttelefonen, hvis du skal sende knoldprøver til analyse. Markens status vil være uafklaret, indtil resultatet af analysen foreligger.

Hvis der er udtaget knoldprøver til bestemmelse af sort, skal du tilføje følgende observation til arealet:

- Der er taget sortsprøver (17.1.3)

Dokumentér udtagningen af knoldprøver med fotos. Orientér ansøger om, at der er indsendt prøver.

Afvent svar fra laboratoriet. Når du har modtaget svaret, skal du slette observationen igen, hvis knoldprøven viser, at sorten er godkendt som stivelseskartoffel. Afslut herefter sagen på normal vis.

Hvis knoldprøven viser, at sorten ikke er godkendt som stivelseskartoffel, skal du tilføje observation (17.1.2) til arealet og ændre afgrødekoden, så ansøger bliver hørt på analyseresultatet. Afslut herefter sagen på normal vis.

8. Sammenhæng til andre ordninger

Tilskud til stivelseskartofler kan kombineres med grundbetaling, ø-støtte, varieret planteproduktion, bio-ordningen økologisk arealstøtte samt Økologisk Arealtilskud.

Bemærk, at der ikke ydes tilskud til arealer med ikke-produktive elementer, det vil sige brak, blomsterbrak, bestøverbrak, 3-meters bræmmer, småbiotoper, markkrat, GLM-søer og GLM-fortidsminder samt deres tilhørende bræmmer.

Kontrollen af overlap foregår administrativt og er ikke en del af den fysiske kontrol.

9. Retsgrundlag

Reglerne af betydning for tilskud til stivelseskartofler findes i følgende forordninger, love og bekendtgørelser.

9.1 EU-regler

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (CAP-planforordning).

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (Den horisontale forordning).

9.2 Danske regler

Lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.

Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2024 om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv.

Bekendtgørelse nr. 1295 af 29. november 2024 om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2025.

Bekendtgørelse nr. 1357 af 3. december 2024 om konditionalitet og social konditionalitet for 2025.

Bilag 1 – Liste over godkendte stivelseskartoffelsorter (Positivlisten)

15-NOH-7	Jubilat	Signum
Allstar	Kardal	Simphony
Altus	Kratos	Skawa
Ardeche	Kuba	SL14-363
Avarna	Kuras	SL15-508
Avenance	LD17	Smaragd
Aventra	Luneba	Sprinter
Avenue	Nofy	Starne
Axion	Novano	Stiletto
Balder	Oleva	Stratos
Eurogrande	Quadriga	Supporter
Eurotonda	Saprodi	Tarzan
Euroviva	Sarion	Thor
Falcon	Scala	Verdi
Festien	Senata	Wotan
Fyone	Sereno	Ydun
Janick / PL13-0304	Seresta	Zeka

Jonas	Serum Star	
-------	------------	--